

ที่ พล ๐๐๒๓.๔/ว

ถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก เทศบาลนครพิษณุโลก เทศบาลเมืองธัญญิก และสำนักงานส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ

ด้วยสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัยแจ้งว่า ได้ดำเนินงานโครงการจัดหาน้ำสะอาด
ด้วยระบบประปาหมู่บ้านและจัดสร้างระบบประปาหมู่บ้านในพื้นที่นอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล
เพื่อให้ประชาชนในชนบทห่างไกลได้ใช้น้ำสะอาดจากระบบประปาอย่างทั่วถึง ซึ่งในปี ๒๕๔๒ ได้มีพระราชบัญญัติ
กำหนดแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอน
และกระบวนการในการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณ และอัตรากำลังของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยส่วนราชการให้ถ่ายโอนบทบาทภารกิจ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน
งบประมาณหนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการ ที่มีหน้าที่ในการจัดหา
น้ำสะอาด ได้แก่ กองประปาชนบท และกลุ่มงานจัดหาน้ำสะอาดในศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต ๑ - ๑๒
เป็นของกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการ
บริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕
ตามมาตรา ๖๓ (๕) จึงได้ส่งแนวทางตอบข้อหารือเกี่ยวกับระบบประปาหมู่บ้านในส่วนของการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง
ระบบประปาของกรมอนามัยเพื่อใช้ประกอบกรตอบข้อหารือระบบประปาหมู่บ้านให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

ดังนั้น จึงขอประชาสัมพันธ์แนวทางตอบข้อหารือเกี่ยวกับระบบประปาหมู่บ้านในส่วนของ
การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างระบบประปาของกรมอนามัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณานำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้ สำหรับสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอขอให้แจ้ง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐-๕๕๒๓-๒๔๙๐-๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก
เลขที่รับ 14787
วันที่ ๐๗ พ.ย. ๒๕๖๕
เวลา

กลุ่มงานกฎหมาย
เลขที่ 1295
ลงวันที่ ๐๗ พ.ย. ๒๕๖๕

- ฝ่ายบริหารทั่วไป
- กลุ่มงานมาตรฐาน
- กลุ่มงานส่งเสริมฯ
- กลุ่มงานกฎหมาย
- กลุ่มงานการเงินฯ

ที่ สธ ๐๙๑๒.๐๖/๒๐๕๔

ศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก
ตำบลมะขามสูง อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอส่งแนวทางตอบข้อหารือเกี่ยวกับระบบประปาหมู่บ้าน

เรียน ท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางตอบข้อหารือเกี่ยวกับระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมอนามัย โดยสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ดำเนินงานโครงการจัดหาน้ำสะอาดด้วยระบบประปาหมู่บ้านและจัดสร้างระบบประปาหมู่บ้านในพื้นที่นอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล เพื่อให้ประชาชนในชนบทห่างไกลได้ใช้น้ำสะอาดจากระบบประปาอย่างทั่วถึง ซึ่งในปี ๒๕๔๒ ได้มีพระราชบัญญัติกำหนดแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการในการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณ และอัตรากำลังของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยส่วนราชการให้ถ่ายโอนบทบาทภารกิจ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณหนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการ ที่มีหน้าที่ในการจัดหาน้ำสะอาด ได้แก่ กองประปาชนบท และกลุ่มงานจัดหาน้ำสะอาดในศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต ๑ - ๑๒ เป็นของกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ตามมาตรา ๖๓ (๕) นั้น

ในการนี้ ศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก ขอส่งแนวทางตอบข้อหารือเกี่ยวกับระบบประปาหมู่บ้าน ในส่วนของการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างระบบประปาของกรมอนามัย เพื่อใช้ประกอบการตอบข้อหารือระบบประปาหมู่บ้านให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรน เพ็งคุ้ม)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก

กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม
โทร. ๐ ๕๕๙๙ ๓๐๐๐ - ๒ ต่อ ๑๔๖
โทรสาร ๐ ๕๕๙๙ ๓๐๐๓
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ hpc2@anamai.mail.go.th

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ข้อมูลภูมิหลัง (Background) ของสิ่งปลูกสร้างระบบประปาหมู่บ้านของกรมอนามัย

ปี (พ.ศ.)

เหตุการณ์สำคัญ

2496	<p>เริ่มดำเนินการงานจัดหาน้ำสะอาดในชนบทตามพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมอนามัย พ.ศ. 2496 โดย</p> <ul style="list-style-type: none">- กองช่างสุขาภิบาล กรมอนามัย รับผิดชอบออกแบบและควบคุมการก่อสร้างอาคารสถานที่ราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข- กองช่างสุขาภิบาล กรมอนามัย มีบทบาทในการพัฒนาระบบจัดหาน้ำสะอาดภายใต้โครงการประปาชนบทในเขตพื้นที่เร่งรัดพัฒนาชนบท ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย เลย นครพนม และอุบลราชธานี- กองช่างสุขาภิบาล กรมอนามัย มีหน้าที่ในการปรับปรุงคุณภาพน้ำให้สะอาด และส่งถึงประชาชนโดยสะดวกและปลอดภัย
2510 – 2514 (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2)	<p>เริ่มดำเนินการโครงการจัดหาน้ำสะอาดด้วยระบบประปาหมู่บ้าน โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้แก่ 2 หน่วยงานหลัก</p> <ul style="list-style-type: none">- กองประปาส่วนภูมิภาค กรมโยธาธิการ กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบการก่อสร้างและดูแลการผลิต จำหน่าย น้ำประปาในเขตเมืองหรือในชุมชนที่มีจำนวนประชากรตั้งแต่ 5,000 คน ขึ้นไป- กองประปาชนบท กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบดำเนินการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านหรือการประปาขนาดเล็กในชุมชนที่มีจำนวนประชากรตั้งแต่ 1,000 – 5,000 คน เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจะมอบให้สุขาภิบาลหรือหมู่บ้านบำรุงรักษา
9 พฤษภาคม 2521	<p>คณะรัฐมนตรีมีมติให้มีการปรับปรุงแบบการบริหารกิจการประปาส่วนภูมิภาคเป็นแบบรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การดำเนินการผลิตจำหน่ายของการประปาส่วนภูมิภาคคล่องตัวไม่ต้องติดขัดระเบียบราชการและตอบสนองความต้องการน้ำสะอาดสำหรับใช้อุปโภคบริโภคที่เพิ่มขึ้นมากขึ้น</p>
28 กุมภาพันธ์ 2522	<p>จัดตั้งการประปาส่วนภูมิภาค หรือ กปภ. โดยรวมกิจการการประปาส่วนภูมิภาคของกรมโยธาธิการ 185 แห่ง กับกิจการประปาชนบทของกรมอนามัย 550 แห่งเข้ามดำเนินการในรูปรัฐวิสาหกิจ ยกเว้นการประปาเทศบาลอยู่ภายใต้การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น</p>
2525 – 2534 (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 และฉบับที่ 6)	<ul style="list-style-type: none">- คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้เป็นช่วงทศวรรษการจัดการน้ำสะอาดและการสุขาภิบาลในประเทศไทย

ปี (พ.ศ.)	เหตุการณ์สำคัญ
2534	<ul style="list-style-type: none"> - รมรณรงค์ให้ประชาชนในประเทศไทยจำนวนร้อยละ 95 มีน้ำกินน้ำใช้สะอาดโดยให้มีน้ำสะอาดเพียงพอสำหรับดื่มอย่างน้อย 5 ลิตรต่อคนต่อวัน สำหรับใช้เพียงพอ 45 ลิตรต่อคนต่อวัน <p>กรมอนามัยปรับปรุงงานด้านการจัดสร้างระบบประปาหมู่บ้านโดยก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านในพื้นที่ที่อยู่นอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาลเพื่อให้ประชาชนในชนบทห่างไกลให้มีน้ำสะอาดจากระบบประปาใช้บริโภคอุปโภคอย่างทั่วถึง</p>
6 สิงหาคม 2534	<p>มติคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ใช้แผนเร่งรัดจัดให้มีน้ำสะอาดในชนบทเป็นกรอบสำหรับกรมอนามัย กรมโยธาธิการ กรมทรัพยากรธรณี สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท และการประสานส่วนภูมิภาค จัดทำโครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านต่อ โดยกำหนดเป้าหมายก่อสร้างเพิ่ม 41,152 หมู่บ้าน ภายในปี 2544 หรือครอบคลุมร้อยละ 70 ของหมู่บ้าน</p>
2535	<p>รัฐบาลนำแนวทางการบริหารกิจการประปาของกรมอนามัยมากำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการและการบำรุงรักษาระบบประปาชนบท พ.ศ. 2535 ซึ่งระเบียบนี้แสดงเจตนารมณ์ไว้เพื่อการบริหารกิจการและการบำรุงรักษาระบบประปาชนบทที่รัฐบาลลงทุนก่อสร้างเป็นไปในเชิงธุรกิจเลี้ยงตนเอง โดยไม่เป็นภาระของรัฐ</p>
2537	<p>จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาใหม่ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) การกิจหนึ่งของอบต. คือ "ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคแก่ประชาชน"</p>
2542	<ul style="list-style-type: none"> - มีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้อปท. กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการในการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณ และอัตรากำลังของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่ อปท. - อปท. มีภารกิจ "การให้มีน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคแก่ประชาชน" - ส่วนราชการถ่ายโอนภารกิจ/ทรัพย์สินสาธารณูปโภค(แหล่งน้ำ/ระบบประปาชนบท) ให้แก่ การก่อสร้างระบบประปาชนบท เป็นต้น
2545	<ul style="list-style-type: none"> - พรบ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 - กรมอนามัยได้โอนบรรดาภารกิจ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณฯ แก่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2546	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรน้ำแจ้งจังหวัด เรื่อง ถ่ายโอนระบบประปา
2562	<ul style="list-style-type: none"> - มติคณะกรรมการกระจายอำนาจแก่อปท. ครั้งที่ 4/2562

แนวทางการตอบข้อหารือเกี่ยวกับระบบประปาหมู่บ้าน

1. ข้อมูลการถ่ายโอนภารกิจกรมอนามัย

กรมอนามัย ได้ถ่ายโอนบทบาทภารกิจ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการที่มีหน้าที่ในการจัดหา น้ำสะอาด ได้แก่ กองประปาชนบท และกลุ่มงานจัดหา น้ำสะอาดในศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 1 - 12 ไปเป็นของกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ ตามมาตรา ๖๓ (๕) แล้ว ดังนั้นเอกสาร หลักฐาน ทรัพย์สิน (ระบบประปาหมู่บ้านที่กรมอนามัยจัดสร้างไว้เดิม) จึงถูกโอนไปเป็นของกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ มีผลบังคับใช้ เอกสารแนบใน QR Cord หมายเลข 1

2. ผลจากการถ่ายโอนภารกิจกรมอนามัย

ภายหลังจากที่กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการถ่ายโอนบทบาทภารกิจ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการที่มีหน้าที่ในการจัดหา น้ำสะอาดจากกรมอนามัยแล้ว ได้ดำเนินการถ่ายโอนระบบประปาหมู่บ้านให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามสำเนาหนังสือกรมทรัพยากรน้ำ ที่ สท ๐๖๐๕.๒/ว ๔๔๖๒ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๖ เรื่องการส่งมอบการโอนทรัพย์สินสาธารณูปโภค (แหล่งน้ำ/ระบบประปาชนบท) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกสารแนบใน QR Cord หมายเลข 2

ดังนั้น ระบบประปาหมู่บ้านที่กรมอนามัยจัดสร้างและถ่ายโอนไปยังกรมทรัพยากรน้ำ ได้ถูกถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหนังสือฉบับนี้ด้วย ปัจจุบันระบบประปาหมู่บ้านจึงถือเป็นทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอนมาจากกรมทรัพยากรน้ำ ซึ่งการดำเนินการใด ๆ เช่น จำหน่าย รื้อถอน จึงต้องดำเนินการตามระเบียบพัสดุ นอกจากนั้นหากระบบประปาตั้งอยู่ในที่ราชพัสดุต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ รายละเอียดตามคู่มือการใช้ที่ราชพัสดุ เอกสารแนบใน QR Cord หมายเลข 4

3. การแก้ไขปัญหาไม่มีเอกสาร เอกสารค้นหาไม่พบหรือสูญหาย

หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องใช้เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่มีเอกสารหลักฐานการส่งมอบ-รับมอบภารกิจและทรัพย์สิน หรือหลักฐานเอกสารนั้น ตรวจสอบค้นหาไม่พบหรือสูญหาย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.อ.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยนำเรื่องเสนอคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัดพิจารณา ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัด ตามหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๑๖๔๘ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เอกสารแนบใน QR Cord หมายเลข 3

๔. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

ต้องการรายละเอียดนอกเหนือจากที่กรมอนามัยให้ไปแล้ว สามารถสอบถามและขอรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ส่วนแผนงานและประเมินผล สำนักบริหารจัดการน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โทร. ๐๒ ๒๗๑ ๖๐๐๐ ต่อ ๖๗๐๔

เอกสารตาม QR Cord

หมายเลข ๑ พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕

หมายเลข ๒ สำเนาหนังสือกรมทรัพยากรน้ำ ที่ สท. ๐๖๐๕.๒/ว ๔๙๖๒ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่องการส่งมอบการโอนทรัพย์สินสาธารณูปโภค (แหล่งน้ำ/ระบบประปาชนบท) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หมายเลข ๓ สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๑๖๔๘ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

หมายเลข ๔ คู่มือการใช้ที่ราชพัสดุ

QR code เอกสารแนบหมายเลข 1 - 4

Google Drive Folder เอกสารประกอบการตอบข้อหาหรือระบบประปาหมู่บ้าน

<https://drive.google.com/drive/folders/11HF8ijHErZaZMtSp5akEpo6wdKTYnWSr?usp=sharing>

เอกสารอ้างอิง

- 1 วิเชียร จุ่งรุ่งเรือง และคณะ. ความเป็นมาและรูปแบบการบริหารระบบประปาชนบท.วารสารสมาคมทรัพยากรน้ำ. 2548. ฉบับ พฤษภาคม - สิงหาคม 2548. หน้า 14 – 22
- 2 พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕
- 3 สำเนาหนังสือกรมทรัพยากรน้ำ ที่ สท. ๐๖๐๕.๒/ว ๔๙๖๒ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่องการส่งมอบการโอนทรัพยากรน้ำสาธารณะ (แหล่งน้ำ/ระบบประปาชนบท) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 4 สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๓๐๗/ว ๑๖๔๘ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
- 5 กรมธนารักษ์. หลักเกณฑ์และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕. คู่มือการใช้ที่ราชพัสดุ. หน้า 1 - 45